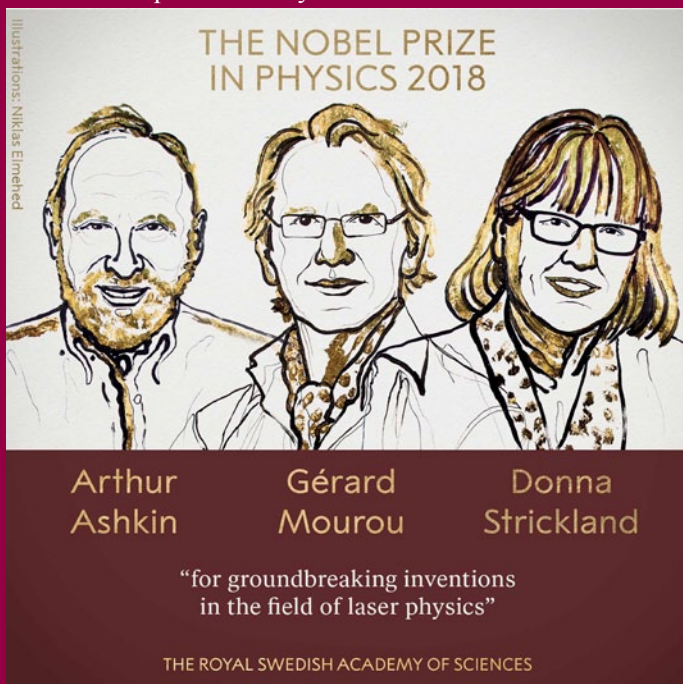

NOBELOVE CENY 2018

Koniec roka sa spája s udeľovaním Nobelových cien. Tento rok bol nezvyčajný vo viacerých ohľadoch. Po dlhom čase nebola udelená Nobelova cena za literatúru vzhľadom na viaceré škandály spojené s členmi komisie. Zároveň boli tento rok udelené Nobelove ceny trom ženám v troch rôznych kategóriách (fyzika, chémia a mier). Okrem Nobelových cien sa pri rovnakej príležitosti od roku 1969 odovzdáva aj Cena Švédskej ríšskej banky za ekonomické vedy na pamiatku Alfreda Nobela, ktorá je častokrát mylne označovaná ako Nobelova cena za ekonómiu.

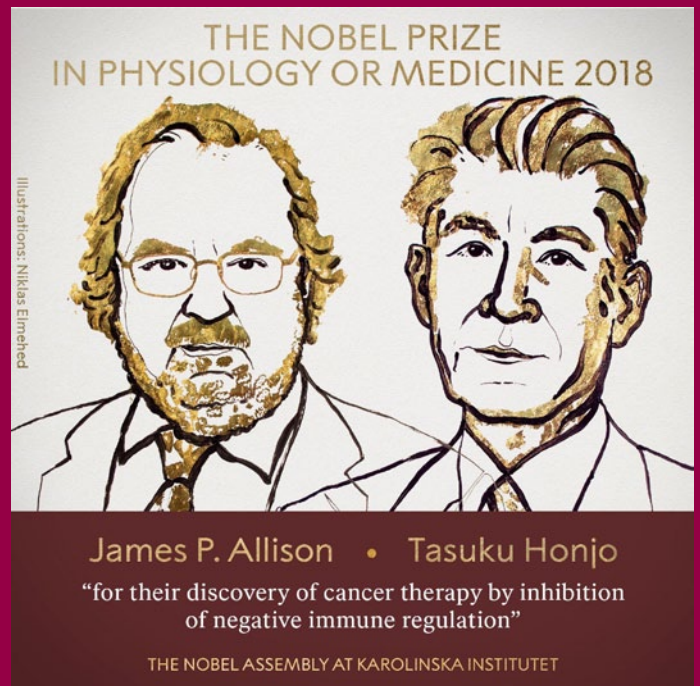
Nobelova cena za fyziológiu alebo medicínu

Nobelovu cenu za fyziológiu alebo medicínu v roku 2018 získali James P. Allison a Tasuku Honjo za objav liečby rakoviny pomocou inhibície negatívnej imunitnej regulácie. Obaja vedci získali polovicu ceny.

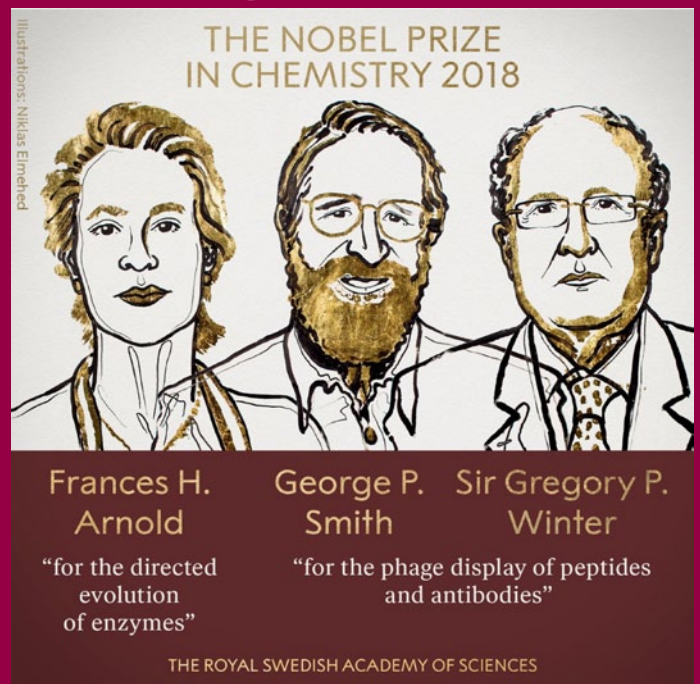
Nobelova cena za chémiu

Nobelovu cenu za chémiu v roku 2018 získali Frances H. Arnoldová, George P. Smith a Gregory P. Winter. F. H. Arnoldová získala polovicu ceny za vývoj riadenej evolúcie enzýmov. Druhú polovicu ceny získali spoločne G. P. Smith a G. P. Winter za fágový displej peptidov a protilátok.

Nobelova cena za fyziku

Nobelovu cenu za fyziku v roku 2018 získali Arthur Ashkin, Gérard Mourou a Donna Stricklandová za priekopnícke objavy v oblasti laserovej fyziky. Arthur Ashkin získal polovicu ceny za vynález optickej pinzety a jej aplikácie v biologických systémoch. Druhú polovicu ceny získali spoločne Gérard Mourou a Donna Stricklandová za metódu generovania vysokoenergetických ultrakrátkych optických impulzov. Tejto Nobelovej cene sa venujeme v samostatnom článku v tomto čísle časopisu.

Cena Švédskej ríšskej banky za ekonomické vedy na pamiatku Alfreda Nobela

Túto cenu získali William D. Nordhaus za integrovanie klimatických zmien do dlhodobých makroekonomických analýz a Paul M. Romer za integrovanie technologických inovácií do dlhodobých makroekonomických analýz. Obaja ocenení získali polovicu ceny.